

ЖАН-ДАНИЕЛ БРЕК КАТО ПТИЦА

Превод от френски: Любомир Найденов, 1993

chitanka.info

ЖАН-ДАНИЕЛ БРЕК е роден през 1954 г. в Бордо. Завършва висша математика с намерението да стане преподавател /и действително работи като такъв две години в Мароко, от 1976 до 1978/, но се оказва „жертва“ на големите съкращения на преподавателски кадри, станали във Франция в края на седемдесетте години. Тогава решава да опита късмета си като инспектор-контрольор, професия, която упражнява пет години в Дюнкерк, от 1978 до 1987 г. В същото време открива съвременната англосаксонска фантастика и решава да пробва отново късмета си като издател. Успява да издаде една антология с фантастични разкази „Араш“, сборник с разкази на американския писател-фантаст Майкъл Бишоп, „Годеницата на маймуната“, има успех сред критиката, но отчайващи финансови резултати. И се впуска в преводаческа дейност, главно от английски. Критиката го сочи за най-добрия френски преводач на Стивън Кинг, Клайв Баркър, Дийн Кунц, Брайън Лъмли и мн. др.

Автор е на десетина новели, публикувани в списанията „Фиксион“, „Фенкс“ и „Антарес“, някои от които отново избрани и публикувани в сборници и антологии.

„Като птица“ — неговата най-добра новела, — е преведена и публикувана в американското списание „Фентъзи тейлс“ - 1990г., а после отново излиза в антологията на Рамзи Кембъл „Най-добрият модерен ужас“.

Любомир Найденов

Началото на лятото в Мариняк; сухите борови иглички, пращящи под краката; сгърчените венчелистчета на цветята, накапали по земята; оглушителното жужене на щурците сред дърветата. Търсейки пътеката, водеща към кариерата и блатото, Робин си проправяше път в гората, жълтугите деряха кожата му, пръстите полепваха в смолата. Както всяко лято, безредното никнене на всякакви растения, храсталаци и шума, почти изцяло бе скрило пътеката, която предната година те бяха проправили: утъпквана в продължение на дни по време на техните скиталчества, пътеката никога нямаше едни и същи очертания, всяко лято променяше своето местоположение, и в неговото съзнание опорните им точки вече се бяха изличили — дали този извисил се бор бе служил за ориентир миналата или по-предната година?

Робин внезапно спря, озовал се пред малко пясъчно пространство във формата на квадрат, в което на няколко места почвата съвсем леко бе хлътнала, издълбана от овални следи, сякаш оставени от някого. Той се усмихна. Дълго време мислеше, че това са следи от стъпки на някакво странно същество, движещо се в гората. Което го преследваше мълчаливо. После, един ден, беше видял как едно врабче потапя коремчето си в пясъка, може би за да се освежи и почти се беше засрашил от несвързаните си мисли.

Разпозна струпаните изгнили клони, сред които на туфички мъхът се беше прикрил: миризмата на жълтуга и смола го лъхна неочаквано и рязко. Съвсем наблизо имаше един съборен от вятъра бор, под който трябваше да се мине за да се стигне до кариерата. От най-близкия храст долетя сухо пърхане, някаква огромна черна птица неочаквано се устреми към небето. Пред него на слънцето проблясваха водите на блатото.

Беше сам.

Озадачен, Робин тръгна по черния пясък на тесния плаж. Спря за миг да събуе маратонките си, после продължи, докато навлезе във водата. Погледът му бавно се плъзна по блатото, спирайки се на всяко дърво от гората, която го заобикаляше. Нямаше никой. Къде по дяволите бяха другите? Къде бяха Жерар и Мишел? Не се случваше за първи път да вземат решение самостоятелно, без да го питат и той да остане сам, да се окаже в съвсем глупаво положение, без нищо да разбира.

„Жалък глупак! — каза тихо, почти засрамен от грубостта си. — Никой не те чака“ — продължи. Никой. Направи няколко крачки и видя на пясъка оставените следи от голи ходила. Те вече бяха идвали — сутринта и по-вероятно снощи, без да му кажат нищо, без да го предупредят; а днес, в първия ден от истинската ваканция, ги нямаше. Робин никога не се бе осмелявал да избяга от училище.

Съблече се бързо, грижливо подреди ризата и късите панталонки на една скала до маратонките, влезе във водата и заплува към центъра на блатото. После изведнъж застина, движейки едва едва ръцете си, колкото да се задържи на повърхността. Всеки момент очакваше Мишел или Жерар да изскочат от някой храст, да се втурнат към дрехите му и да ги хвърлят в блатната вода. Мишел и Жерар, които плуваха отлично кроул, и щяха за по-малко от пет секунди да стигнат до него; а той с мъка успяваше да се задържи на повърхността.

Веднъж, подтикван от техните непрестанни и почти презрителни подигравки, той бе опитал да се гмурне. От другата страна на кариерата, от една надвиснала скала, почти от десет метра височина, от чийто връх той бе полетял със затворени очи; когато бе изплувал на повърхността, бе забелязал тънката драскотина, плъзнала по глезена му; и водата, която, след като се избистри, му бе разкрила металния кол, ръждясващ на дъното.

Слънцето изтръгваше тонове светлина от вълничките, блискащи се край и пред него; той затвори очи, за да се изплъзне от техните сгрели. Бели нетна затанцуваха в тъмното кадифе под затворените клепачи. Галещата хладина на въздуха и режещият студ на водата сякаш си играеха и се караха, мъчеха се да си разпределят части от кожата по хълбоците и бедрата му; той се отпусна на преливащата от блясъци повърхност на блатото, което го тласкаше леко, заплува към неизвестния бряг. Можеше да си помисли, че се е свил в пашкул, че е затворен, изолиран от външния свят, ако не беше лекият полъх на вятъра, милващ от време на време гърдите му и пропукването на боровете, чезнещи постепенно в далечината. Черни светкавици пробягваха отвътре в самия му поглед, от бездната мрак взривове се оплитаха с тях в един нескончаем балет. И съвсем близо до себе си той долови нечие присъствие. Отвори очи. Черна сянка засенчваше погледа му. Извика от изненада, вдигна ръце, за да предпази лицето си, потъна право надолу. Когато изплува, гарванът беше изчезнал.

Робин внимателно затвори вратата на гаража, където току-що беше оставил велосипеда, отправи се към къщата. Косите му все още бяха леко навлажнени, той спря за миг, разтърка слепоочията си, разтри главата. Свила се сред боровете, от къщичката се виждаше едва-едва една съвсем малка част и за непредупредения наблюдател тя се размиваше сред дебелиите стволоче и килима от потъмнели иглички . Родителите му още не се бяха върнали, а той нямаше ключ. Седна на земята, загреба в шепата си борови иглички и започна да изплита венец: много леки или прекалено ронливи, игличките се изплъзваха през пръстите му и той ги захвърли далече от себе си.

Стана и заобиколи къщата. Прозорецът на неговата стая беше останал отворен. Постави ръце върху бора, растящ точно отдолу. Щеше ли да е възможно...? Неочаквано се реши, закачи плажната хавлия за един клон и започна да се катери. Няколко минути по-късно се озова върху клона, почти опиращ в прозореца от стаята му, същия клон, който баща му всяко лято трябваше да окастри. Съвсем в края на клона, сякаш кацнал на него, Робин се загледа в малкото, грижливо оправено легло, в библиотеката, препълнена с протъркани от многото четене книги, и в шкафа, натъпкан с детски играчки, до които отдавна вече не се докосваше.

Замисли се. Навярно щеше да изненада своите родители, които върнали се вкъщи след работа, щяха да се питат дали целия следобед не са по оставили затворен. После се сети за думите на баща си, който бе загатнал, че ще се наложи да отсече бора, и преди да слезе отново долу, Робин просто се задоволи да вземе някаква книга от библиотеката.

Разпъна на слънце хавлията върху килима от борови иглички, изтегна се върху нея и зачете.

Събуди го крясъкът на птица, летяща над него. Не. Беше клаксонът от колата на родителите му. Кисел, той вяло отговори на въпросите им — пресилени и престорено весели.

Отиде в кухнята и си наля чаша студена кола, докато майка му и баща му се настаняваха пред телевизора. Някаква пищно облечена жена беше заклала принц в смокинг, в същото време детективът задаваше въпроси и нещо записваше. *Una paloma blanca*. Той се качи в своята стая.

През прозореца, клонът отсреща като че ли му се подиграваше. Наистина ли се беше изкатерил дотук? Наведе се и главата му се завъртя. Без да знае какво да направи, отиде до шкафа и с рязко движение го отвори. Някаква жълтеникава, космата маса го блъсна в лицето, карайки го да подскочи от ужас. Със силно разтуптяно сърце, той се загледа в перуката, свлякла се на земята. Преди три или четири години, вече не можеше точно да си припомни, учителката им беше организирала театрално представление по случай края на учебната година. Преоблечени като ангелчета, той и още дузина негови съученици, недодялано и плачевно се бяха разнасяли по сцената, за голяма радост на събраните им родители. Тогава, в същото това лято, когато Жерар и Мишел бяха преминали в по-горен клас, тогава, когато не бяха престанали с насмешка да го наричат „малкото ангелче“.

Той захвърли перуката на една етажерка и затвори шкафа. Вече нямаше никакво желание за игра. Прелистваше някаква книга, когато забеляза, че майка му бе влязла в стаята.

— Какво става, Робин? Нещо не е наред ли? Не, не! Всичко е наред.

— Къде беше следобеда? На блатото?

— Ох, ама...

— Отговори ми! Пак ли ходи да се гмуркаш с твоите приятели?

Гласът и бе станал рязък и остър.

Робин мълчеше.

— Няма ли да ми отговориш?

— Не бях с тях, бях съвсем сам.

— Това е хубаво, предпочитам така да бъде. Слушай, по-добре е да ги виждаш по-рядко. В края на краищата, те са по-големи от теб. Не можеш ли да си намериш другарчета на твоята възраст? Виж, например, Антоан.

„Кой си играе с пластмасови войничета?“ — забеляза за себе си Робин. Излегна се на леглото и пак отвори книгата.

— Недей да се просваш така в кревата, още ли искаш да повтарям? Хиляди пъти съм ти казвала!

Мърморейки, той недоволно се изправи и се намести на стола, все така задълбочен в четенето.

Майка му се наведе да го целуне, той зарита с крака, почувствал се неудобно. Дългата, черна завеса на косите се спусна, обгърна

главата му от двете страни, погълна го в своите задушаваци бездни. Майка му прошепна нещо неясно, после напусна стаята. Той се люшкеше неподвижен, носеше се по повърхността на блатото, но светлината беше изчезнала. По водата се рееха единствено дълбоките бездни мрак на една бездънна, беззвездна нощ. Очите му бяха широко отворени, но не успяваше да различи какъвто и да е силует, нищо не се откъсваше от царството на тъмнината. Тишина, Безмерна. Някъде дълбоко в него сърцето му биеше учестено, но до мозъка не достигаха никакви импулси. Само някакво просветление. Някакъв проблясък, някаква мъждива точица, която разкъсваше тъмните бездни, придружена от неясна форма, още по-мрачна от дълбините на преизподнята. Гарванът кацна върху гърдите му.

Робин продължаваше да е неподвижен. Дори и да искаше да помръдне, да пропъди птицата с махване на ръката, нямаше да успее. Някакъв вледеняващ блясък припламна в очите на гарвана, човката му се надвеси над гърлото на детето като бавно, раздиращо започна да го кълве, сякаш детски целувчици, които постепенно ставаха все по-настойчиви, по-жестоки, по-болезнени. Нещо горещо се стичаше по гърдите му. Гарванът надигна човката си, потъмняла от кръвта, нададе писклив крясък и отново започна да разравя в отпореното гърло.

Плувал в пот, той се събуди, сподави вика си. Дали наистина забеляза някакво движение отвън на клона? Този крясък наистина ли беше на птица? Целият разтреперан, той стана и отиде до прозореца. Нямаше нищо. Наведе очи. Клонът беше осеян с черно зловещи драскотини. Отново легна в леглото и забеляза, че беше разкъсал възглавницата си, вкопчвайки се в нея; няколко бели перца се бяха проснали на чаршафа. Тръсна глава. Сънуваше ли? Пред очите му перцата лека-полека потъмняваха, като че ли потрепваха, сякаш ей сега щяха да полетят. Затвори очи, отново ги отвори. Нямаше нищо. Възглавницата продължаваше да е разкъсана, но перцата бяха изчезнали.

Дали да не сподели за случилото се с родителите си? Открехна вратата на стаята, поколеба се да слезе. Долу, в хола, все още светеше. Той дочу гласа на майка си.

— ... не че трябва да стои тука затворен през целия ден, не, но предпочитам повече да не играе и да не се среща с тези гаменчета. Впрочем, нали си спомняш какво се случи в лиця миналата пролет?

Не можа да долови отговора на баща си.

— Аха, така значи? Остава сега да ми кажеш, че и ти си бил същия на тяхната възраст. /Отново някакво неясно мърморене./ Не, той е бил сам на блатото, поне така ми каза и ми се стори, че не ме лъже. Просто изглеждаше дълбоко засегнат от нещо. Мисля си, че те повече не искат да се занимават с него, за щастие. И после, ако съдим по онова, което се говори, те се срещат край тази отвратителна кариера именно привечер, за да ... за да...

Робин вече не слушаше упреците на майка си. Значи Мишел и Жерар бяха ходили на блатото не през деня, ами през нощта. И той вече не им трябваше, за да играят заедно.

Отново си легна. Сега беше твърде късно, за да направи нещо, но утре... но утре... Родителите му работеха и двамата през целия ден и когато се събуди, вече беше сам. Преди да тръгне, майка му бе идвала да го целуне, но той се беше направил, че спи; лицето му не бе трепнало, докато надвесвайки се над него, тя докосваше врата му с дългите си, черни коси. Той набързо изгълта закуската и се отправи към гаража. Или не, днес нямаше да ходи с велосипеда. Щеше да отиде пеша.

Взе една платнена торбичка и започна да я пълни с речни камъчета. Когато сметна, че е достатъчно тежка, се запъти към блатото. Нямаше никакви проблеми с околоръстния път. След това, на равни промеждутъци, започна да оставя пътни знаци. Към обяд стигна до горичката и там се поколеба: пътеката все още не беше добре очертана и на останалите вероятно щеше да им се наложи да гледат в земята, за да я забележат; дали съществуваше опасност да не открият неговите ориентири? Внезапно му хрумна една идея. Откривайки правилната посока, той изрязва с ножа си знак върху един клон. Постъпи по същия начин и остави знаци на още около десетина дървета, преди да стигне до мястото.

Робин повървя малко по плажа и погледна към повърхността на блатото. Под спокойните му води имаше нещо, което като че ли го дебнеше. Видя някаква черна маса, плуваща отдолу. Дали наистина плуваше? Не, това беше просто отражение на гарвана, пърхащ с криле в момента точно над него. Уплашен, той се скри зад един храст. Описвайки идеален кръг, птицата се въртеше отгоре неуморимо, надавайки от време на време остър писък. Силно уплашен, без сам да

знае много добре защо, Робин се върна по пътя и се прибра у тях. — Вече се качваш да си лягаш? — М-да. — Не искаш ли да останеш с нас и да погледаш телевизия? — Не, вече съм гледал филма. Робин набързо изкачи стълбището, дочувайки с мъка откъслечните фрази от разговора, долитащ от хола. — ... нарочно, за да ми противоречи... — ... винаги да се надяваш, че Ще прави всичко, каквото поискаш, на дванайсет години е, в края на краищата... Той затвори вратата на своята стая, остана за миг неподвижен зад нея. Нищо. Бързо отиде до леглото, намести възглавницата в горната му част, покри я с горнището на пижамата си и за да бъде измамата изпитана докрай, грижливо намести перуката на ангелчето върху главата на импровизирания манекен. Метна отгоре завивката и се отдалечи, за да огледа резултата. Можеше да мине. Отвори тихо прозореца, скочи върху клона, спусна се по бора и изчезна. Все още бе светло, но здрачът нахлуваше на вълни. Сенките лека-полека се очертаваха сред храстите и дърветата. След като напусна околоръстния път, бързо намери оставените знаци, но много скоро му се наложи да използва джобното фенерче, за да ги открива в тъмното. Приближавайки се до горичката, той замря неподвижно, дочул някакви викове. Какво ставаше? Внимателно тръгна напред, катерейки се от време на време по дърветата, за да се убеди в наличието на изрязаните ориентири по клоните, които предния следобед беше оставил. Скоро от брега го отделяше едно единствено храстче. Някакви сенки неясно се движеха в тъмнината пред него. Приглушен вик, шум от счупена чаша, остър смях. Колкото и да присвиваше очи, нищо не различаваше. Не можеше да долови нито една свързана дума; до него не достигаше нищо друго, освен отвратителни оригвания и куркане на черва.

Той лекичко се премести наляво и изведнъж изкрещя. Гарванът беше налетял в лицето му, разкъсвайки го с клюна и удряйки го с крака. На плажа настана тишина, нарушена веднага от изненадани викове. Робин се затича, но зловонният дъх на птицата все още изпълваше гърлото му. Тичаше слепешком, право напред.

Без да разбере по какъв начин се озова на околоръстния път. Зад него виковете бяха отслабнали: явно се беше справил със своите преследвачи.

Намалявайки своя бяг, той закрачи спокойно към къщата. Родителите му все още продължаваха да гледат телевизия и

предпазливостта му беше излишна — да се покатери по дървото, да пристъпи по клона, да отвори прозореца и да се вмъкне в своята стая.

Леглото му беше празно.

Стори му се, че отведнъж потъва в дълбока, черна паст. Майка му навярно бе идвала да провери дали е заспал и сигурно беше открила измамата. Щеше да бъде безсмислено да продължава като че ли нищо не се бе случило. Той отвори вратата и заслиза по стълбището; сълзите, които се смесваха с кръвта по бузите му, имаха горчив, солен вкус.

Трепкащата светлина от телевизора танцуваше по мебелите и стените, очертаваше призрачни дебели сенки, движещи се в ъглите на стаята. Пред телевизора, обърнати с гръб, бяха седнали баща му, майка му и още един, трети човек. Кой можеше да бъде това? Почувствал, че някой го наблюдава, непознатият се извърна, размени поглед с майка му, която поклати глава, а после се изправи.

Замрял в несвяст, Робин се вкамени на прага на хола. Другият беше висок колкото него, носеше неговата пижама и мълчаливо се приближаваше. Робин упорито отказваше да го погледне в лицето. Другият застана пред него. Протегна ръка към гърлото му. Робин почувства как плътта му се сгърчи, разкъса се. Покрита с окървавени пера, ръката се отдръпна. Олюлявайки се, сякаш застанал на ръба на някаква пропаст, дърпаща го в отвъдното, Робин видя как перата плавно се понесоха във въздуха, хвърлени с погнуса от другия. Сякаш мигащи звездици на фона на кадифеното небе, което все повече се смрачаваше, те литнаха за миг, после всичко потъна в тъмнина.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.